

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.อมร รักษาสัตย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖๐/๒๕๕๕

วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคเสรีไทย

สรุปข้อเท็จจริง

๑. นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคเสรีไทย เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

๒. เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ พรรคเสรีไทยได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญประจำปีของพรรคเสรีไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ ได้มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคเสรีไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๑๐๘ โดยเปลี่ยนเป็น “ข้อ ๑๐๘ พรรคเสรีไทย มีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการสถาปนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้นสมาชิกพรรคจะช่วยกันดำรงรักษาพรรคให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ หรือที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ขององค์ประชุมให้เลิกพรรค”

๓. มติในที่ประชุมเห็นชอบอนุมัติยุบเลิกพรรคเสรีไทย เนื่องจากสถานการณ์การเมืองในปัจจุบัน พรรคเสรีไทยคงไม่สามารถพัฒนา หรือยกระดับพรรคให้มีศักยภาพ ดังเช่นพรรคการเมืองใหญ่ๆ ได้ รวมทั้งเรื่องค่าใช้จ่ายในพรรค ถึงแม้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะสนับสนุนเงินกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมือง แต่ก็ปรากฏว่ายังไม่เพียงพอ หัวหน้าพรรคต้องนำเงินส่วนตัวมาสำรองเป็นค่าใช้จ่ายมาโดยตลอด จึงต้องการยุติบทบาททางการเมือง ที่ประชุมจึงมีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์อนุมัติยุบเลิกพรรคเสรีไทย และมอบทรัพย์สินให้กับมูลนิธิการกุศลแห่งสกุลสุวรรณฉวี

๔. นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคเสรีไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๐๘ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

๕. นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคเสรีไทยมีเหตุให้เลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) จึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคเสรีไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

๑. มาตรา ๖๕

“พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕

หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

คำวินิจฉัย

เมื่อความปรากฏว่าพรรคเสรีไท มีมติให้ยุบพรรคตามข้อบังคับของพรรค และนายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นว่าข้อบังคับพรรคถูกต้องตามกฎหมายแล้ว จึงมีเหตุให้ร้องขอต่อศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) จึงเห็นควรให้ยุบพรรคเสรีไทได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

ศาสตราจารย์ ดร.อมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ